

НАУКОВИЙ ГЕРБАРІЙ

Науковий гербарій Уманського НУС (УМ) – унікальне зібрання гербаризованих зразків, фонди якого представляють світове фіторізноманіття. Гербарій формувався з 1844 р. цілеспрямовано: унаслідок збору рослин під час здійснення наукових експедицій, обміну між гербарними установами, дарунків любителів природознавства, студентами під час опанування навчальних курсів з ботаніки, дендрології, лісівництва й ін. Фонди Гербарію Уманського НУС становлять науково-інформаційну базу університету для фундаментальних і прикладних досліджень.

Гербарій до 2004 р. перебував у фондах кафедри ботаніки. З 2015 р. гербарій є науковим підрозділом науково-дослідної частини Уманського НУС і виконує функції ресурсного центру та центру колективного користування.

У 2016 р. Науковий гербарій УНУС зареєстровано в Index Herbariorum (New York) з ідентифікатором (акронім) – UM. Відповідальним за збереження і розширення колекції гербарних зразків та науковим куратором Гербарію призначено канд. с.-г. наук, доц. кафедри біології Т. В. Мамчур.

Структура сучасного гербарію – це три відділи (історичні колекції, наукові гербарії, навчальні колекції). Загальна кількість одиниць постійного зберігання складає приблизно 27 712 гербарних зразків.

У складі історичної частини гербарної колекції «Основний гербарій Уманського училища землеробства і садівництва», виділено: Herbarium Florae Rossicae (1948 г.з., датовані 1840–1907 рр.); Hb. medic. Hipp. V. M. Czerniaew (29 г.з., 1860–1864 рр.); гербарій Уральського товариства любителів природознавства

МАМЧУР
Тетяна Василівна
Науковий куратор

(колектор М. О. Нікітін, 472 г.з.); гербарій флори Монголії (колектор Астрельнікова, 47 г.з., 1962 р.); гербарій учнів і викладачів Уманського училища землеробства і садівництва (3879 г.з., зокрема дендрологічний 1982 г.з., багаторічні трав'янисті рослини дикорослої флори (1682 г.з.) та багаторічні трав'янисті інтродуценти, оранжерейні (218 г.з.); гербарій студентів УСГІ (784 г.з., 1940–2000 рр.) тощо.

Науковий гербарій (датований 1921–2018 рр.) виділено в іменні колекції: проф. І. І. Білоуса (131); асистента О. С. Бондара (142, 1930 р.); асист. В. С. Горячевої (63); асист. Н. І. Кутової (168); доц. В. А. Гаврилока (158); доц. Т. О. Кравець (3146) та ін.

Навчальний гербарій – це гербарій демонстраційний (978 г.з.) та студентський – Чернівецького державного університету (25 г.з., 1975 р.); Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини (761 г.з.); Уманського сільськогосподарського інституту (784 г.з.); Уманського національного університету садівництва (14 900 г.з.). Виділено іменні гербарії – студентів факультету плодовоовочівництва і виноградарства О. І. Шиндера (183 г.з.) так А. В. Клібана (217 г.з.; студентів факультету агрономії В. М. Феценка (50 г.з.) та О. О. Куценка (73 г.з.) та ін.

Фонди Наукового гербарію УНУС (УМ) є основою науково-інформаційної бази університету для фундаментальних і прикладних досліджень. Для зберігання та укомплектування гербарію виділено окреме приміщення зі зручними шафами. Приміщення обладнане за всіма вимогами збереження гербаріїв: світловий і температурний режими, відповідна вологість, морозильна камера для проморожування рослин та ін.

